

ประสูติ วันอาทิตย์ที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๓๐
ตรงกับแรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๖ ปีเถาะ ณ ตำบลบางป่า
อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี พระชนกชื่อนับ ประ
สัถดพงค์ พระชนนีชื่อตาล ประสัถดพงค์ เป็นบุตรคนที่
๒ จากพี่น้อง ๕ คน มีพระน้องชายคือ พระเทพสุเมธ
(ไสว วสุพนฺโน) เจ้าอาวาสวัดศรีสุริยวงศาธรรมิกราช จังหวัด
ราชบุรี ครอบครัวย้ายประกอบอาชีพค้าขาย เรียนชั้นประ
ถมศึกษาที่โรงเรียนเทวานุเคราะห์ กองบินน้อยที่ ๔
ตำบลโคกกระเทียม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ แล้วมาศึกษาต่อที่โรงเรียนประ
ชาบาลวัดพนมพลจนจบชั้น ป. ๔ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐

บรรพชาอุปสมบท เมื่อ พ.ศ.๒๔๘๓ บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดสังคณาทรปริวรรตวรวิหาร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยมีพระธรรมเสนานี (เงิน นนโท) เป็นพระอุปัชฌาย์ แล้วย้ายไปอยู่วัดศรีญาติเพื่อ

การศึกษาพระปริยัติธรรม ขณะจำพรรษาที่วัดศรีบุญทิพย์ ตำบลพวงสาวย สามเณรธัมพร ประสัดตพงศ์ สามารถสอบได้นักธรรมชั้นตรีในปี พ.ศ.๒๔๕๓ สอบได้นักธรรมชั้นโทในปีต่อมา ถึงปี พ.ศ. ๒๔๕๖ สามารถสอบได้นักธรรมชั้นเอกและเปรียญธรรม ๓ ประโยค และสอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยคในปี พ.ศ. ๒๔๕๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ ทรงย้ายมาอยู่จำพรรษา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (ทองเจือ จินฺตาทโร) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระจินดากรมุนี นำมาฝากกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโน) สกลมหาสังฆปริณายก ภายหลังอุปสมบท ท่านศึกษาพระปริยัติธรรมต่อในสำนักเรียนวัดราชบพิธฯ จน พ.ศ. ๒๔๕๑ สามารถสอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค และ พ.ศ. ๒๔๕๓ สามารถสอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค

หลังเป็นเปรียญ ๕ ประโยค พระองค์ได้ศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นนักศึกษารุ่นที่ ๕ จบศาสนศาสตรบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๐ และได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยพาราณสี (BANARAS HINDU UNIVERSITY) ประเทศอินเดีย จบการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสตร์ ปี พ.ศ. ๒๔๕๙ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถวายปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาธรรมนิเทศ

६

งานปกครองคณะสงฆ์ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ราชวรวิหาร พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร กรรมการมหาเถรสมาคม แม่กองงานพระธรรมทูต ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค๑๔ - ๑๕ (ธรรมยุต) ประธานกรรมการคณะธรรมยุต กรรมการเถรสมาคมธรรมยุต พระอุปัชฌาย์ นักสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และนายกกรรมการบริหารมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

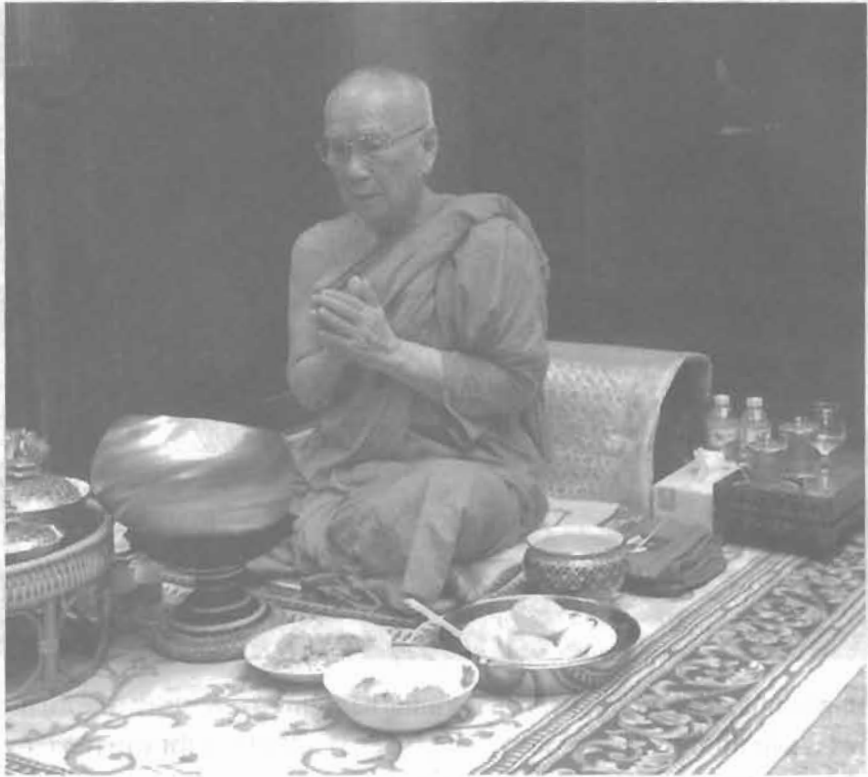
ด้านการศึกษา เป็นอาจารย์สอนธรรมวินัยแก่พระภิกษุสามเณร เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกธรรมและแผนกบาลี เป็นประธานศูนย์ธรรมศึกษา ในสำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และเป็นองค์อุปถัมภ์โรงเรียนวัดราชบพิธ

ด้านการศึกษาสงเคราะห์ เป็นกรรมการฝ่ายการศึกษาสงเคราะห์ของมหาเถรสมาคม ได้จัดมอบทุนสนับสนุนและส่งเสริมแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ทั้งสามัญศึกษาและปริยัติศึกษา เพื่อให้ศิษยานุศิษย์มีโอกาสดำเนินการศึกษาชั้นสูงยิ่งขึ้น

ด้านสาธารณูปการ เป็นประธานอำนวยการฝ่ายบรรพชิต พระมหาธาตุเจดีย์และเขตพุทธาวาสเฉลิมพระเกียรติ ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และฉลองมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ณ วัดธรรมโธ กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย เป็นประธานสร้างวัดแหล่งทองแดงพรหมสารราม อ.คอนตูม จ.นครปฐม เป็นต้น เป็นประธานกรรมการควบคุมดูแลการปฏิสังขรณ์เสนาสนะวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ให้มีสภาพมั่นคงสง่างามดังที่ปรากฏในปัจจุบัน นอกจากนั้นยังได้อุปการะการสร้างและปฏิสังขรณ์ เสนาสนะให้แก่วัดต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ด้านการสาธารณสงเคราะห์ ได้รับเป็นประธานมูลนิธิพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร สนับสนุนช่วยเหลือทางราชการในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยต่าง ๆ ตามเหตุการณ์ทุกครั้ง

ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้รับอาราธนาแสดงธรรมเทศนาในวันธรรมสวนะให้แก่ผู้มารักษาศีลปฏิบัติธรรม วารสารฐานการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีรูปแบบ ทำให้พระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทมีความมั่นคงในโพธิประเทศ มีวัดและพระสงฆ์ไทยอยู่ประจำที่เครือรัฐออสเตรเลียหลายแห่ง

เป็นผู้แทนมหาเถรสมาคมในคราวที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานวันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของโลก ณ สำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ พระปริยัติกิจวิ
พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ พระราชสารสุธี
พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ที่ พระเทพเมธาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่ พระธรรมเมธาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรองชั้นหรีดัญญาหรือรอง
สมเด็จพระราชาคณะ ที่ พระสาสนโสภณ วิมลญาณอดุลสุนทรนายก ศรีปิฎกธรรมวาลังการภูมิต ธรรม
นิตยสาทร สาสนกิจจานุกร ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๕๒ ทรงเป็นสมเด็จพระราชาคณะที่ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ พิพัฒน์พงศ์วิสุต พุทธปาพจนานุศาสน์ วาสนวรางกูร วิบูลศีลสมาจารวัตรสุนทร ศรีปิฎกธรรมวาลังการภูมิต ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี

พ.ศ. ๒๕๖๐ ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชที่ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สุขุมธรรมวิธานธำรง สกลมหาสงฆปริณายก ศรีปิฎกธราจารย์ อัมพรภาสิธานสังฆวิสุต ปาพจนุดตมสาสนโสภณ กิตตินิรมลคุรุฐานีนิยบัตติจิต วชิราลงกรณ์นครปสันนภิสิตประกาศ วิสารทนาถธรรมทูตภาวิฑูม ทศมินทรสมมุติปฐมสกลคณาธิบดีปร ปวิธเนตโยภาสวาสนวงศวิวัฒน์ พุทธบริษัทยาจารย์สถาน วิบูลศีลสมาจารวัตรวิปัสสนสุนทร บวรธรรมบพิตร สมเด็จพระสังฆราช.

ที่มา: ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐